

Kom je deze tekens tegen?

Doe dan dit.

Werk samen met je buur.

Lees de tip.

hoorwoorden

regelwoorden

onthoudwoorden

werkwoorden

Wat ga je doen?

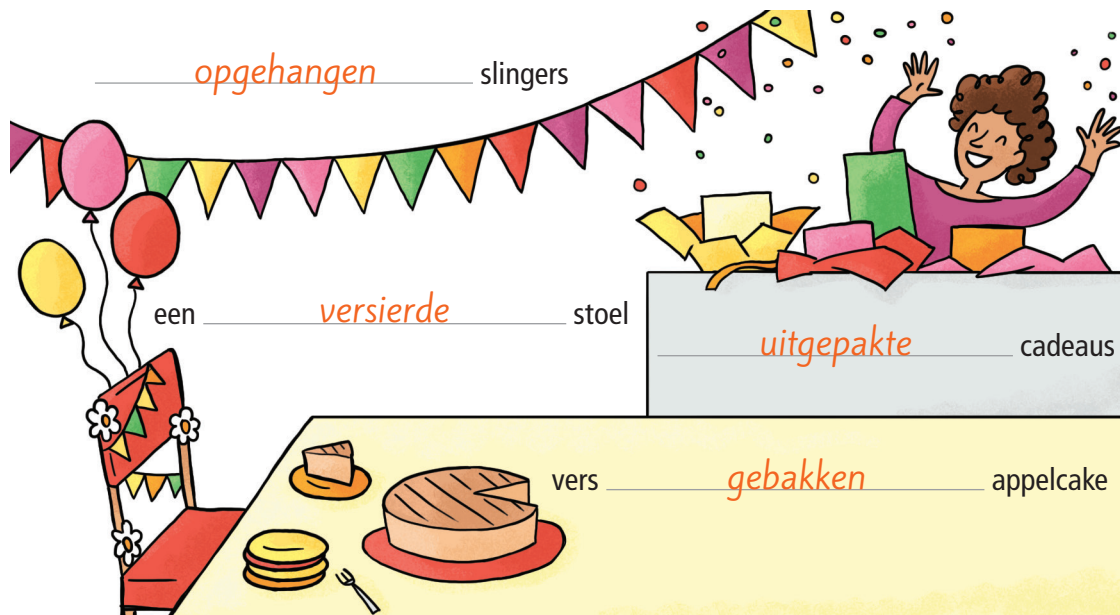
Je schrijft een bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord.

Op verkenning

1

Vul aan met een bijvoeglijk naamwoord.

Kies uit: uitgekakte – versierde – gebakken – opgehangen.

Uitleg

Om bijvoeglijke naamwoorden die zijn afgeleid van een voltooid deelwoord juist te schrijven, pas je verschillende regels toe. Maar eindigt een voltooid deelwoord op **-en**, dan schrijf je **-en**.

Neem er eventueel het **stappenplan klankgroepen, R5, WW3** en het **stappenplan werkwoorden** bij.

Aan de slag

2

Schrijf het voltooid deelwoord van het bijvoeglijk naamwoord.

Kijk naar het voorbeeld.

het afgewerkte karweitje *Ik heb afgewerkt.*het geslepen mes *Ik heb geslepen.*het beloofde geld *Ik heb beloofd.*de geplante boom *Ik heb geplant.*

3

Vul elke zin aan met het voltooid deelwoord. Schrijf dan in de tweede kolom het bijvoeglijk naamwoord dat je kunt afleiden van het voltooid deelwoord.

pesten Hij heeft gepest. het gepeste kind

vullen Hij heeft gevuld. de gevulde koek

bakken Hij heeft gebakken. de gebakken vis

zoeken Hij heeft gezocht. de gezochte dader

4

Vul de juiste vorm van het werkwoord in: persoonsvorm in de verleden tijd of bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord.

verwachten Hij verwachtte vorige week een goed rapport.

Maar de verwachte cijfers vielen tegen!

verbreden De verbrede straat is nu veilig.

De vakmannen verbreedden gisteren de straat.

beantwoorden Lies beantwoordde de vragen steeds verkeerd.

De beantwoorde vragen waren verkeerd.

Terugkijken

5

Kies een infinitief en omcirkel die. Maak er zinnen mee.

Kies uit: vervuilen – breken – maken – trouwen – verwachten – vullen.

Zin 1: in de verleden tijd

Toen ik nog een kleuter was _____.

Zin 2: als voltooid deelwoord

Hebben jullie _____?

Zin 3: als bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord

De/Het _____.

Dicteer elkaar om de beurt een zin. Overloop de antwoorden met elkaar.

les 2

Wat ga je doen?

Je schrijft een aantal moeilijke woorden, struikelblokken.

Op verkenning

1

Vul het gesprek tussen Petra en Kader aan met de juiste woorden.

Kies uit: elektrische – interesse – elektriciteit – professor – parallellogram.

'Weet jij nog hoe je een _____ *parallellogram* _____ moet tekenen?'

'Ja, maar dat kan ik je nu niet tonen.

Ik ben zelf _____ *elektriciteit* _____ aan het opwekken.'

'Wauw, jij bent een echte _____ *professor* _____!'

'Kijk, door aan dit wielte te draaien begint dit

_____ *elektrische* _____ apparaat te werken.

'Kun je me tonen hoe je dat doet? Ik zal het met veel

_____ *interesse* _____ volgen!'

Uitleg

Sommige woorden zijn moeilijk om te schrijven.

Je kunt ze onthouden door ze vaak te lezen en te schrijven.

Lees verder op kaart O6.

Kruis het juiste rondje aan.

H

R

X

Lees ook de woorden van de week en de extra woorden.

Aan de slag

2

Vul in elke zin een woord van de week of een extra woord in.

In ons dorp werd een _____ *comité* _____ opgericht om een buurtfeest te

organiseren. De gemeente kwam hen _____ *tegemoet* _____ met een klein bedrag

dat ze aan de feestelijkheden mochten besteden. Daarmee kochten ze een servies van

_____ *porselein* _____. Op de dag van het feest bleek echter dat iemand al het

servies had gebroken. Een _____ *commissie* _____ werd opgesteld om het probleem

op te lossen. Zij haalden er _____ *onmiddellijk* _____ een _____ *detective* _____

bij die de misdadiger moest zoeken. Hij ontdekte dat de geheimzinnige
 _____ *professor* _____ met een merkwaardige _____ *tatoeage* _____ op
 zijn schouder achter de feiten zat. Die werkte blijkbaar in zijn geheim laboratorium in een
 kamertje op zijn _____ *appartement* _____ aan een e *lektrisch* _____
apparaat _____ dat borden kan reinigen zonder water.

3

Vul in en schrijf.

- Vul de woorden aan met de juiste medeklinker(s).
- Denk goed na of je een dubbele medeklinker moet schrijven!
- Schrijf daarna de woorden nog eens volledig op.

Als je op zijn gemoe *d* _____ werkt, komt hij je wel tegemoe *t* _____.

Hij had intere *ss* _____ e en bestelde het produ *c* _____ t onmi *dd* _____ e *ll* _____ ijk op het internet.

Er hoort een grappige ane *k* _____ dote bij dat a *pp* _____ araat.

Ik heb nog geen ele *k* _____ tri *c* _____ iteit in mijn nieuwe a *pp* _____ artement.

Zit jij in het co *m* _____ ité dat de buitenspeeldag organiseert of in de co *mm* _____ i *ss* _____ ie ter
 bescherming van de kinderrechten?

De pro *f* _____ e *ss* _____ or leerde me een pa *r* _____ a *ll* _____ e *ll* _____ ogram tekenen.

*gemoed, tegemoet, interesse, product, onmiddellijk, anekdote, apparaat,
 elektriciteit, appartement, comité, commissie, professor, parallellogram*

Terugkijken

4

Schrijven maar.

- Schrijf een verhaaltje of een gesprek van vier zinnen. In elke zin moet een moeilijk woord staan.
- Lees de tekst aan elkaar voor. De ander schrijft de moeilijke woorden op.
- Controleer daarna samen. Daarbij mag je de uitlegkaart gebruiken.

les 3

Wat ga je doen?

Je schrijft een bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord en stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden.

Op verkenning

1

Kies uit en schrijf.

- Vul deze bijvoeglijke naamwoorden in: **houten** – **opgeblonken** – **uitgeputte** – **zilveren**.
- Kleur de bijvoeglijke naamwoorden die afgeleid zijn van een voltooid deelwoord.

het zilveren mes

de opgeblonken schoenen

het houten kistje

de uitgeputte loopster

Uitleg

Om bijvoeglijke naamwoorden afgeleid van een voltooid deelwoord juist te schrijven, pas je verschillende regels toe.

Maar eindigt een voltooid deelwoord op **-en**, dan schrijf je **-en**.

Stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden eindigen steeds op **-en**.

Neem er eventueel het **stappenplan klankgroepen, R5, WW3** en het **stappenplan werkwoorden** bij.

Aan de slag

2

Kruis de stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden aan.

 de bedrukte pagina

 de beantwoorde vraag

 het ijzeren hek

 de rieten mand

 het verloren geld

 een glazen vaas

 de gebroken arm

 het verwachte geschenk

 een gehesen vlag

 de zijden sjaal

 het wollen sokje

 een zilveren ring

 de gefrituurde vis

 houten kasten

 stenen muren

 gemalen tarwe

Bij welke drie werkwoorden verandert de klank in de verleden tijd?

Schrijf die werkwoorden op en schrijf het bijvoeglijk naamwoord eronder.

breken verliezen hijzen
gebroken verloren gehesen

3

Vul de kolommen aan met bijvoeglijke naamwoorden die je kunt afleiden van het voltooid deelwoord.

pesten	het gepeste kind
redden	het <u>geredde</u> poesje
printen	de <u>geprinte</u> tekst
vergroten	de <u>vergrote</u> foto
lezen	de <u>gelezen</u> tekst
doden	de <u>gedode</u> mug

4

Schrijf het werkwoord in de juiste vorm of het bijvoeglijk naamwoord afgeleid van het voltooid deelwoord.

- sparen Mijn oma heeft veel geld gespaard.
- verliezen Gisteren verloren de Rode Duivels de wedstrijd.
De verloren match was een echte nederlaag.
- vinden Bewaar jij de gevonden voorwerpen?
- drukken De gedrukte folders werden uitgedeeld.
- tekenen De getekende figuren op de muren waren prachtig.
- verwachten De verwachte winnaar werd voor een
persconferentie verwacht.
- schrijven Verstuur jij de geschreven brieven?
- stelen De politie ontdekt de gestolen fietsen.

Extra

Schrijf de bijvoeglijke naamwoorden op de juiste manier in de gepaste rij.

gemakkelijk 🟡 kleding – gewass 🟡 lakens – metal 🟡 staven – verdien 🟡 punten – ingepak 🟡 pakjes – koper 🟡 buizen – gemis 🟡 kansen – aardig 🟡 mensen – smal 🟡 paadjes – leder 🟡 vesten

bijvoeglijk naamwoord	<i>gemakkelijke</i>	<i>aardige</i>
	<i>smalle</i>	
bijvoeglijk naamwoord afgeleid van een voltooid deelwoord	<i>gewassen</i>	<i>verdiende</i>
	<i>ingepakte</i>	<i>gemiste</i>
stoffelijk bijvoeglijk naamwoord	<i>metalen</i>	<i>koperen</i>
	<i>lederen</i>	

Terugkijken

5

Vul het bijvoeglijk naamwoord in.

- handig Hij is een *handige* jongen.
- nieuw Heb je *nieuwe* schoenen?
- verliezen Cato zoekt een *verloren* knoop.
- breken Ayse heeft een *gebroken* arm.
- hout Daar staat een *houten* bureautje.
- zilver Ze won een *zilveren* medaille.
- schillen Wil je een *geschilde* appel?
- bereiken Dit is het *bereikte* resultaat.
- uitzoeken Zijn dit de *uitgezochte* kleren?
- breed We zagen een *brede* rivier.

les
4

Wat ga je doen?

Je schrijft woorden met geschreven medeklinkers die niet worden uitgesproken.

Op verkenning

1

Lees de woorden hardop.

Kleur in de woorden de letters die je niet duidelijk uitspreekt.

sinds erwt ontdekking voortdurend alleszins feestje

Uitleg

Onthoudwoorden: soms schrijf je een medeklinker, maar spreek je die niet uit.

Lees verder op **kaart 07**.
Kruis het juiste rondje aan.

H R Ø

Lees ook de woorden van de week en de extra woorden.
Neem er eventueel **kaart R1, R2** en **R3** bij.

Aan de slag

2

Verbind de woorden met elkaar.

Schrijf ze nog eens volledig op en kleur de medeklinker die je niet duidelijk uitspreekt.

bowling	—	baan	bowlingbaan
onder	—	reiziger	onderhands
voort	—	potje	voortdurend
honderd	—	kramer	honderdduizend
markt	—	durend	markt Kramer
yoghurt	—	zins	yoghurtpotje
alles	—	spriet	alleszins
ontdekkings	—	duizend	ontdekkingsreiziger
gras	—	hands	grasspriet

3

Welke letters ontbreken?

Schrijf de woorden juist op.

enigins – von – sin – zachjes – achien – gezamelijk – pannenkoek – yoghurt –
markkraam – erwtensoep – geensins

*enigszins, vondst, sinds, zachtjes, achttien, gezamenlijk, pannenkoek,
yoghurt, marktkraam, erwtensoep, geenszins*

Kies twee woorden. Maak er telkens een zin mee waarin de betekenis juist gebruikt is.

4

Vul de zinnen aan met de (extra) woorden van de week.

Ik wil *geenszins* toegeven dat je gelijk hebt! Ik val nog liever dood!

Ik ontdekte het antwoord op het raadsel en was fier op mijn *vondst*.

Werd het huis *onderhands* verkocht?

Sinds gisteren zijn mijn ouders ook grootouders, want mijn grote zus
kreeg haar eerste kindje.

Zachtjes zingt ze een slaapliedje voor de kleine spruit.

De *ontdekking* van het vuur was een grote stap in de geschiedenis van de
mens.

Breng jij *yoghurt* mee van de *markt*?

Terugkijken

5

Maak een grappige zin met zo veel mogelijk woorden uit deze les.

Lees hem voor aan je klasgenoot.

les 5

Wat ga je doen?

Je schrijft afkortingen en letterwoorden.

Op verkenning

1

Onderstreep de afkortingen.

Nieuw bericht
— X

Aan CC

Onderwerp

Hoi Pieter-Jan,

Hoe gaat het met je?

Met mij gaat het goed. Ik heb drie weken stage gelopen bij de VRT. Het was leuk om voor tv te werken.

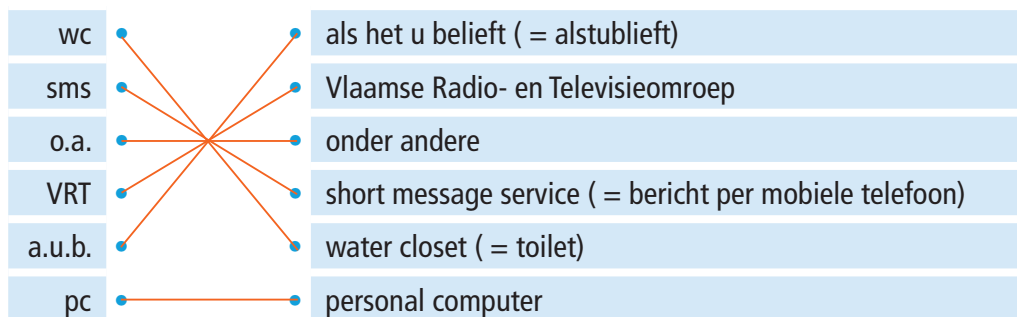
En nu loop ik stage in een elektronikawinkel. We verkopen o.a. pc's en mobieltjes. Ik mag de klanten alles uitleggen over bv. e-mail en sms. Morgen krijg ik ook nog een cursus EHBO. Nu moet ik naar de wc, dus ik stop. Ik heb om 12.15 u. minstens 500 cl thee gedronken. Mail je mij a.u.b. snel terug?

Groetjes,
Abdul

Verzenden

Wat betekenen de afkortingen en letterwoorden in de e-mail van Abdul?

Verbind wat bij elkaar hoort.

Uitleg

Afkortingen schrijf je met een of meer punten, letterwoorden niet. Gebruik een woordenboek wanneer je twijfelt.

Lees verder op **kaart 08**.
Kruis het juiste rondje aan.

H

R

Lees ook de woorden van de week en de extra woorden.

Aan de slag

2

Schrijf de letterwoorden onder de juiste afbeeldingen.

Kies uit: pc – gsm – tv – wc – EHBO.

pc

EHBO

gsm

wc

tv

3

Schrijf de woorden korter.

Denk aan het afkortingsteken!

dat wil zeggen = d.w.z.Vlaamse Radio- en Televisieomroep = VRTbijvoorbeeld = bv.personal computer = pcenzovoort = enz.bladzijde = blz.minuut = min.uur = u.liter = lglobal system for mobile communications = gsm

4

Onderstreep en schrijf.

- Onderstreep in elke zin de woorden die je kunt afkorten.

- Schrijf de afkorting op.

Er zijn drie kinderen uitgenodigd op mijn feestje, namelijk Oliver, Stijn en Arthur. nl.Er kunnen nog maximaal drie passagiers bij in de auto. max.We moeten 65 kilometer rijden voor we aan het pretpark zijn. kmEr zijn daar veel leuke attracties, onder andere een achtbaan en een spookhuis. o.a.Het was superleuk, met andere woorden we hebben genoten! m.a.w.

5

Zoek nog twee afgekorte woorden in een boek, een krant of een tijdschrift.

Schrijf de betekenis ervan op. Weet je het niet zeker? Overleg dan met een ander duo.

_____ = _____

_____ = _____

Terugkijken

6

Schrijf de afkortingen en letterwoorden die jij zelf handig vindt op.

Afkorting: _____

Letterwoord: _____

les
6

Wat ga je doen?

Je herhaalt geleerde spelproblemen.

Aan de slag

1

Vul de zinnen aan met een bijvoeglijk naamwoord afgeleid van de infinitief tussen haakjes.

Ik wil mijn (stelen) gestolen fiets terug!

In de (vertalen) vertaalde tekst staan nog heel wat fouten.

Het (verwachten) verwachte resultaat werd met glans behaald.

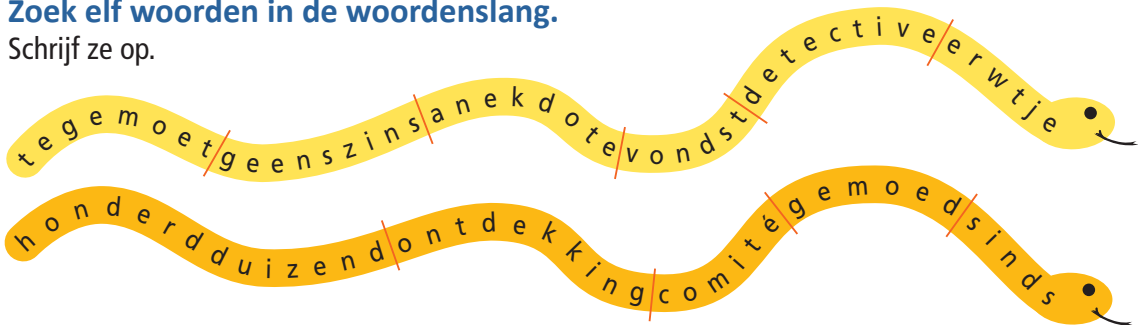
Het verliezen van de match was een (missen) gemiste kans.

Het (afronden) afgeronde getal was juist.

2

Zoek elf woorden in de woordenslang.

Schrijf ze op.

tegemeet, geenszins, anekdote, vondst, detective, erwtje,

honderdduizend, ontdekking, comité, gemoed, sinds

3

Onderstreep en schrijf.

- Onderstreep in elke zin de woorden die je korter kunt schrijven.
- Schrijf de verkorte woorden op.

Voor 1 kilogram peren betaal je 3 euro.

kg

De spreekbeurt mag van de meester maximaal 5 minuten duren,

max. min.

dat wil zeggen dat ik mij goed aan mijn tijd moet houden.

d.w.z.

De spreekbeurt begint om 14.15 uur.

u.

Met mijn personal computer heb ik afbeeldingen opgezocht.

pc

Ik heb onder andere een afbeelding van de kaart van Europa gevonden.

o.a.

4

Zoek tien woorden uit blok 4. De beginletter is telkens gegeven.

Schrijf de woorden daarna op.

P	L	D	Z	J	H	P	L	O	O	I	I	N	G	N
R	E	G	G	E	B	A	K	K	E	N	G	B	E	B
F	E	B	M	S	G	N	R	D	Q	I	Q	G	M	V
G	E	Z	A	M	E	N	L	I	J	K	K	F	O	C
E	G	O	R	O	J	E	A	J	G	U	M	A	E	X
S	L	O	K	F	X	N	U	M	P	H	V	E	D	W
C	T	E	T	E	I	K	E	N	T	A	U	N	L	M
H	L	Y	K	G	V	O	N	D	S	T	Q	Z	O	L
I	U	R	R	T	B	E	D	O	T	C	C	W	X	K
L	F	V	A	O	R	K	W	R	R	H	L	M	M	H
D	S	Z	M	K	M	I	G	P	O	I	R	E	V	G
E	M	I	E	N	P	Q	S	S	F	Y	U	Z	L	F
V	S	J	R	T	X	B	O	C	F	E	I	R	D	D
W	T	U	P	U	R	P	P	H	H	O	U	T	E	N

- p *looiing* _____
- g *ebakken* _____
- g *emoed* _____
- g *ezamenlijk* _____
- g *eschilde* _____
- v *ondst* _____
- h *outen* _____
- m *arktkramer* _____
- e *iken* _____
- e *lektrisch* _____

Bedenk bij elk bijvoeglijk naamwoord een gepast zelfstandig naamwoord en maak daar een zin mee.

Terugkijken

5

Welke woorden vinden jij en je klasgenoot moeilijk om juist te schrijven?

- Maak twee opdrachten over die woorden.
Schrijf de opdrachten op de voorkant van een blad. Schrijf daar ook jullie namen op.
Schrijf de antwoorden op een apart blaadje.
Je mag de uitlegkaarten en opdrachten doornemen om het juiste antwoord op te zoeken.
- Geef de opdrachten rond in de klas. Alle duo's beantwoorden de opdrachten van de andere duo's. Wie had de meeste antwoorden goed?